

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

19.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 8-го Марта — 1838 — Wilno. Wtorek. 8-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

27-го Февраля, въ исходѣ пятого часа по полуночи, Его Святлость, Господинъ Генераль-Фельдмаршалъ, Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ-Эриванскій изволилъ прибыть изъ Варшавы въ городъ Ковно и тогожъ числа, въ восемь часовъ, выѣхалъ по тракту въ С. Петербургъ. По полученнымъ извѣстіямъ Его Святлость, въ тотъ же день, благополучно изволилъ совершить дальнѣйшее путешествіе до границы Витебской Губерніи. (Вилен. Губ. Вѣд.)

Санктпетербургъ, 28-го Февраля.

Высочайшимъ Приказомъ, 14-го Февраля, Членъ Военнаго Совета и Инспекторъ Оружейныхъ заводовъ: Сестрорѣцкаго, Тульскаго и Ижевскаго, Генераль отъ Инфантеріи, Генераль-Адъютантъ Храповицкій, согласно прошенію его, увольняется отъ должности Инспектора Оружейныхъ заводовъ, съ оставленіемъ въ званіяхъ Члена Военнаго Совета и Генераль-Адъютанта; уволенный отъ службы Генераль-Лейтенантъ Штаденъ, опредѣляется вновь въ службу, по Артиллеріи, съ назначеніемъ Инспекторомъ Оружейныхъ заводовъ: Сестрорѣцкаго, Тульскаго и Ижевскаго.

— Высочайшимъ Приказомъ, 16-го Февраля, Командиръ 1-й бригады 3-й Флотской дивизіи, Контр-Адмиралъ Хрущовъ, назначенъ Начальникомъ Штаба Черноморскаго Флота и Портвъ. (Р. И.)

— Окружному Генералу Внутренней Стражи 1-го Округа, состоящему по Арміи Генераль-Майору Кизмеру, въ воздаяніе отлично-усердной и ревностной службы, Всемилостивѣйше пожаловано, въ вѣчное и потомственное владѣніе, двѣ тысячи десятинъ земли.

— Государь Императоръ въ 22-й день минувшаго Ноября Высочайше утвердить соизволилъ составленные Святѣйшимъ Синодомъ дополнительныя правила для руководства къ исправнѣйшему веденію метрическихъ книгъ съ новыми образцами: какъ должны быть излагаемы въ тѣхъ книгахъ всѣ нужныя свѣдѣнія, относящіяся къ рожденію, вступленію въ бракъ и смертнымъ случаямъ. По справкѣ въ Канцеляріи Святѣйшаго Синода оказалось, что Святѣйшій Синодъ по производившемуся въ ономъ дѣлу о затрудненіяхъ, какія иногда встрѣчаютъ Дворянскія Депутатскія Собранія при выдачѣ документовъ на Дворянство, по свидѣтельствамъ и сообщеніямъ Духовныхъ Консисторій о рожденіи просителей и дѣтей ихъ, — опредѣленіемъ своимъ 10 минувшаго Ноября состоявшимся, полагалъ: 1) Предписать Преосвященнымъ Епархіальнымъ Архіереямъ къ строжайшему наблюденію, чтобы метрическія книги, какъ важныя акты всѣхъ состояній, ведены были въ исправности и въ томъ порядкѣ своевременнаго представленія ихъ въ Консисторію и наблюденія за исправнымъ веденіемъ оныхъ со стороны Благочинныхъ и Епархіальнаго Начальства, какъ о томъ предписано многими Указами Святѣйшаго Синода. Сверхъ же того 2) Метрическія книги вести непременно своевременно и въ вѣрности свидѣтельствовать каждому мѣстному причту и подписывать, подобно какъ ежемесячно свидѣлствуются книги экономическія, съ означеніемъ числа родившихся, у-

ВІАДОМОСТІ КРАЈОВЕ.

D. 27 Lutego w końcu godziny 5 rano, JO. Jenerał Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywański, przybył z Warszawy do Kowna i tegoż d. o godz. 8, wyjechał traktem do St. Petersburga. Po dług otrzymanych wiadomości, Xiążę Feldmarszałek tegoż dnia szczęśliwie odbył podróż do granicy Gubernii Witebskiej. (Wil. Gaz. Gub.)

Sankt-Petersburg, 28-go Lutego.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 14-go Lutego Członek Rady Wojskowej i Inspektor fabryk broni: Siestroreckiej, Tulskiej i Iżewskiej, Jenerał Piechoty, Jenerał-Adjutant Chrapowicki, zgodnie z jego prośbą, uwalnia się od obowiązku Inspektora fabryk broni, z pozostaniem w nazwaniach Członka Rady Wojskowej i Jenerał-Adjutanta; uwolniony ze służby Jenerał Porucznik Staden, wchodzi znowu do służby w Artyleryi, z mianowaniem Inspektorem fabryk broni: Siestroreckiej, Tulskiej i Iżewskiej.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 16-go Lutego, Dowódzca 1-ej brygady 3-ej dywizyi floty, Kontr-Admirał Chruszczow, mianowany Naczelnikiem Sztabu Czarnomorskiej Floty i Portów. (R. In.)

— Okręgowemu Jenerałowi Wewnętrznej Straży 1-go Okręgu, liczącemu się w Armii Jenerał-Majorowi Kizmerowi, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, Najłaskawiej darowano, na wieczne i potomne posiadanie, dwa tysiące dziesięcin ziemi.

— CESARZ Jego Mość, 22-go zeszłego Listopada, Najwyżej utwierdzić raczył, ułożone przez Najświętszy Synod, dodatkowe prawidła, dla przewodnictwa w dokładnem prowadzeniu ksiąg metrycznych z nowemi wzorami, jak powinny być zapisywane w tych księgach wszystkie potrzebne wiadomości, tyczące się narodzenia, małżeństw i śmierci. Ze sprawy w Kancellaryi Najświętszego Synodu okazało się, że Najświętszy Synod, względnie toczącego się w nim dzieła o trudnościach, jakie niekiedy napotykają Dworzańskie Deputacyjne Zgromadzenia przy wydaniu dokumentów na dworzaństwo, w zaświadczeniach i udzieleniach Duchownych Konsystorzów o narodzeniu proszących i ich dzieci, — przez postanowienie swoje dnia 10-go zeszłego Listopada nastąpi, przepisał: 1) Podać Najprzewielebniejszym Biskupom Dyecezalnym do ścisłego zachowania, ażeby księgi metryczne, jako ważne akta wszystkich stanów, utrzymywane były dokładnie i w tym porządku przesyłano je w należytych czasie do Konsystorza i postrzegano nad regularnemi prowadzeniem ze strony Dziekanów i Zwierzchności dyecezalnej, jak to jest zalecono przez wiele ukazów Najświętszego Synodu. Nadto zaś: 2) Księgi Metryczne zapisywać nieodmiennie w swoim czasie, i o wierności ma co miesiąc zaświadczać miejscowy pryncet i podpisywać, tak jak co miesiąc zaświadczały się księgi ekonomiczne, w wyrażeniu daty narodzonych, zmarłych i małżeństw, w przeciągu miesiąca, naprzód literami, a potem liczbą. 3) Dziekanom postanowić za konieczny obowiązek przy

— W Gaz. Odess. z *Dziennika Austriackiego* po dniu 6m Lutego n. s. udzielone są szczegóły następujące z gazety Siedmiogrodzkiej wyjęte, o okropnych skutkach *trzęsienia ziemi* 11-go zeszłego Stycznia, w Kronstademie, najbogatszym i najludniejszym mieście Siedmiogrodu, położonym w wąkiej dolinie, u podnóża gór Karpackich: „Wczora, 11-go Stycznia, o 21½ minucie na dziewiątą wieczorem, było tu mocne trzęsienie ziemi, trwające jedną minutę i trzy sekundy, które straszliwie przeraziło tutejszych mieszkańców. Budowy i sprzęty w nich znajdujące się wahały się nakszałt balonów; ze stołów i szaf spadały szklanki, talerze, filiżanki; ściany porysowały się; kalkasie kominiow, frontonów i dachów z okropnym zawaśito się łoskotem; nawet najmocniejsze, nowe budowy były w posadzie wstrząśnione i uszkodzone; wiele stało się niezdatnych do mieszkania; szpital wojskowy, magazyn zapasowy, w którym wszystkie porozpadały się piece, koszary i wiele domów prywatnych mocno zostały uszkodzone. Mieszkańce, poręczęci zostawszy w swych domach, poczęli na ulice wybiegłszy, z rozpaczą oczekiwali końca tego okropnego zjawiska. Ulice zasypane wszędzie cegłami i kamieniami, ze ścian wypadłymi. Kilka eksplozji (z zachodu na wschod) tak były mocne, że gdyby dłużej nieco potrwały, kwitnące nasze miasto byłoby zupełnie zniszczone. Żywioły w straszliwej były walce: w głębi ziemi grzmiał okropny łoskot; atmosfera, kilką minutami przedtem pogodna, okryła się mgłą gęstą, a w powietrzu mocny rozlegał się turkot; przyległa góra Kapellenberg, groziła rozpadnięciem. Do tych wszystkich okropności trzeba jeszcze dodać rozpaczliwe jęki mieszkańców; i nic dziwnego, że drżące ręce wszystkich mimowolnie złożyły się do modlitwy i że blade usta błagały wszędzie Najwyższego o wstrzymanie okropnego zjawiska, tak często okazującego się w niepohamowaną swą siłą w strasznych spustoszeniach. Zdawało się ku

нѣи грознаго явленія, такъ часто проявлявшаго непреоборимую силу свою страшными опустошеніями. Каждому казалось, что онъ видитъ предъ собою отвѣстную могилу; каждый ждалъ повторенія того, что было въ Лиссабонѣ, Пекинѣ и Америкѣ. Между тѣмъ Провидѣніе пощадило насъ, и въ 4 или 5 минутъ затихли снова взволнованныя стихіи. Большая часть жителей провели ночь безъ сна, пораженные ничтожествомъ и скоротечностью нашей жизни. Но, благодареніе Всевышнему! онъ помиловалъ насъ въ эти грозныя минуты. — Тотчасъ получено извѣстіе изъ мѣстечка Тартлау, что тамъ, въ слѣдствіе землетрясенія, упала церковная колокольня и церковь почти совершенно разрушена.

Въ томъ же журналѣ сообщаютъ, что это землетрясеніе ощущено было довольно сильно въ Яссахъ, въ Молдавіи; направленіе его казалось съ Ю. В., а продолженіе полагаютъ въ 55 секундъ. Сотрясеніе не причинило никакого несчастія, но не оставило ни одного почти дома безъ трещинъ; особенно потерпѣли церкви Св. Спиридона и Куретаро. Во время сотрясенія небо было покрыто, и термометръ показывалъ 14° морозу. Въ Яссахъ, подобно какъ и въ нѣсколькихъ городахъ въ Бессарабіи, землетрясеніе повторилось въ ночи съ 12-го на 13-е Января, въ 3 час. 10 м. утра, но слабо и не болѣе какъ на 5 или 6 секундъ.

Съ другой стороны, землетрясеніе ощущено было довольно сильно въ Старой-Орсовѣ, на лѣвомъ берегу Дуная, на границѣ между Австрійскими владѣніями и Валахіею; оно продолжалось около минуты и сдѣлало много трещинъ въ зданіяхъ. Многіе утверждаютъ, что сотрясеніе замѣчено было въ тотъ же вечеръ, но очень слабо, и въ Вѣнѣ.

По полученнымъ здѣсь письмамъ изъ Константинополя, и тамъ ощущены были два довольно сильные удара, вечеромъ 11 Января. (Одес. Вѣст.)

Букарестъ 27-го Января.

Послѣ землетрясенія, бывшаго здѣсь 11 Января, оказалось всего убитыхъ разрушившимися зданіями въ разныхъ частяхъ города 8 чел. и 14 тяжело раненыхъ; обрушившихся зданій 36.

Изъ увѣдомъ же Княжества Валахскаго, получены здѣсь слѣдующія извѣстія:

Въ Рымникѣ на Олтѣ всѣ почти дома повреждены; въ нѣкоторыхъ упали стѣны, а въ другихъ обрушились потолки. Епископія Рымникская также много пострадала. Въ мѣстечкѣ Окна Маре равномерно всѣ дома были до того потрясены, что во многихъ обрушились потолки и стѣны, а въ церквахъ сдѣлались большія трещины; въ одной упали колокола, а въ другой обрушился входъ въ церковь и сводъ, разделяющій алтарь съ церковью. Вдова Бояра *Бредеска*, вбѣжавшая въ домъ, чтобы спасти дѣтей своихъ, была задавлена обрушившимся потолкомъ.

Въ городѣ Питештахъ землетрясеніе также причинило большой вредъ какъ домамъ, такъ и церквамъ. Монастырь Вѣришъ много пострадалъ и нѣкоторые изъ жившихъ въ домахъ, окружающихъ церковь, убиты при паденіи ихъ.

Монастырь Трикала до того поврежденъ, что въ немъ невозможно отправлять Божественную службу. Въ Димбовицкомъ уѣздѣ монастырь Дялу близъ Тирговишто, и Скитъ Вифорита, почти совсѣмъ разрушены; двѣ меньшія башни на церкви монастыря Дялу, стоящаго на одной изъ горъ окружающихъ Тирговишто, упали, а въ Скитѣ Вифорита колокольня разрушилась до половины; части церкви падшія во внутренность, раздробили иконостасъ и каменные колонны. Бузео Епископія, только что отдѣланная, во многихъ мѣстахъ весьма повреждена; колокольня близка къ паденію. Архіерейскій домъ, Семинарія, особый домъ, гдѣ жилъ Епископъ, рядъ келій и Типографія, все вообще представляетъ печальное зрѣлище разрушенія. Двое изъ жителей города тяжело ранены обрушившимися обломками и находятся въ отчаянномъ положеніи; сверхъ того ранено, хотя и не столь опасно, шесть Семинаристовъ.

Въ городѣ Слатинѣ было землетрясеніе столь же сильное, и колокола сами собою звонили; церковь Иоанашкулуй, пришла въ такое состояніе, что служить въ ней невозможно. Въ трехъ домахъ обрушились стѣны на сторону улицы. А близъ рѣки Олты сдѣлалась въ землѣ трещина глубиною въ два локтя и длиною въ 200 сажень. На всемъ этомъ пространствѣ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ выброшены были брызги воды пепельнаго цвѣта, а въ другихъ желтоватая пѣна съ сѣрымъ запахомъ.

Въ Браиловѣ, Журжѣ, Крайовѣ, Плесштахъ и Вуковѣ, землетрясеніе было столь сильно, что многіе дома совсѣмъ разрушились, а въ другихъ упали

здѣмъ, że widzi przed sobą grób otwarty, każdy oczekiwał powtórzenia tego, co było w Lisbonie, Pekinie i Ameryce. Tymczasem Opatrzność nas zachowała, i po czterech czy pięciu minutach umilkły znowu rozchukane żywioły. Większa część mieszkańców przeżyła noc bezsenne, będąc uderzeni nicością i szybkim przemijaniem naszego życia. Ale dzięki Najwyższemu! on się nad nami zlitował w okropnych tych chwilach. — Właśnie otrzymano wiadomość z miasteczka Tartlau, że tam, skutkiem trzęsienia ziemi, zawaliła się dzwonicza, a kościół został prawie zupełnie zrujnowany.

W tejże gazecie piszą, że to trzęsienie ziemi dało się czuć dość mocno w Jassach w Mołdawii, kierunek trzęsienia zdawał się być z południa na wschód, a trwało 55 sekund. Trzęsienie żadnego nie zrujnowało, ale żadnego prawie nie zostawiło domu bez rysów; szczególnie zostały uszkodzone kościoły Sв. Spiridona i Kuretarо. W czasie wstrząśnienia niebo było pochmurne, a termometr skazywał 14° mrozu. W Jassach, jak i w kilku miastach w Bessarabii, trzęsienie ziemi powtórzyło się w nocy z dnia 12-go na 13-ty Stycznia, o 10 minucie na czwartą z rana, ale słabo i nie więcej trwało nad 5 lub 6 sekund.

Z drugiej strony trzęsienie ziemi było dość mocne w Starej Orsowie, na lewym brzegu Dunaju, na granicy pomiędzy posiadłościami Austriackimi a Wołoszczyzną; trwało około minuty i zrobiło wiele rysów w budowach. Wielu mówi, że wstrząśnienie dało się uczuć tegoż wieczora i w Wiedniu, ale bardzo słabo.

Podług otrzymanych tu listów z Konstantynopola, i tam dały się czuć dwie dość mocne eksplozye, wieczorem 11-go Stycznia. (G. O.)

Bukarest, 27-go Stycznia.

Po trzęsieniu ziemi, które tu było 11-go Stycznia, okazało się w ogóle zabitych zburzonymi domami w różnych częściach miasta 8 ludzi i 14 ciężko ranionych; domów zrujnowanych jest 36.

Z powiatów Xięztwa Wołoszczyzny, otrzymano tu wiadomości następujące:

W Rymniku nad Oltą wszystkie prawie domy zostały uszkodzone; w niektórych zapadły ściany, a w innych opadły sufity. Episkopia Rymnicka również wiele ucierpiała; w miasteczku Okna-Mare wszystkie domy tak były wstrząśnione, że w wielu zapadły sufity i ściany; a w kościołach wielkie porobiły się rysy; w jednym poupadały dzwony, a w drugim zapadł wchod do kościoła i sklepienie, dzielące ołtarz od kościoła. Wdowa Bojara *Bredeska*, która wbiegła do domu dla ratowania swych dzieci, została zabita w tej chwili zapadłym sufitem.

W mieście Pitesztach trzęsienie ziemi również wielkie zrujnowało szkody tak w domach, jako i kościołach. Klasztor Wierysz wiele ucierpiał i niektórzy z mieszkających w domach, otaczających kościół, zostali zabici przy ich zapadnięciu.

Kościół Trykala tak jest uszkodzony, że w nim nie można odprawiać nabożeństwa w powiecie Dymbowickim klasztor Dyalu blisko Tirkowiszto, i Pustelnia Wiforyta, prawie zupełnie zrujnowane; dwie mniejsze wieże na kościele klasztoru Dyalu, stojącego na jednej z gór otaczających Tirkowiszto, zapadły, a w pustelni Wiforita dzwonicza zrujnowała się do połowy; części kościoła do środka wpadły, zgruchotały na kawałki ołtarz, i kamienne kolumny. Episkopia Buzeo, tylko co ukończona, w wielu miejscach bardzo jest uszkodzona; dzwonicza blisko jest upadku. Dom Arcybiskupa, Seminaryum, dom oddzielny, w którym Biskup mieszkał, szereg celi i drukarnia, wszystko w ogólności przedstawia smutny widok zniszczenia. Dwaj mieszkańcy miasta ciężko są ranieni upadającymi ułomkami i znajdują się w niebezpiecznym stanie; nadto skałeczono, choć nie tak niebezpiecznie, sześciu Seminarzystów.

W mieście Slatynie było trzęsienie ziemi również mocne; dzwony same dzwoniły; kościół Joanaszkuluj, w takim jest stanie, że nabożeństwo nie może się w nim odbywać. W trzech domach wyróciły się ściany na ulicę, a blisko rzeki Olty pękła ziemia na dwa łokcie głęboko i na 200 sążni długości. Na całej tej przestrzeni w niektórych miejscach wyrzucone były bryzgi wody koloru popielatego, a w innych widziano żółtawą pianę z zapachem siarki.

W Braiowie, Żurży, Krajowie, Pleosztach i Bukowie, trzęsienie ziemi tak było mocne, że wiele domów zupełnie się rozwaliło, a w niektórych zapadły

стѣны, потолоки, печи и трубы такъ, что ни одного дома не осталось безъ поврежденія.

Изъ газеты Валахской Конторы де Авизъ N. 40-го видно также, что въ уѣздѣ Сламъ Рымникскомъ (Фокшана) близъ селенія Суцешты, сдѣлалась въ землѣ трещина шириною въ два локтя и длиною около 40 сажень, и оттуда показалась вода чернаго цвѣта какъ бы перемѣшанная съ нефтью и дегтемъ. Въ другой части сего уѣзда близъ пикета Рогопулъ изъ открывшейся въ землѣ щели выступила вода въ столь великомъ количествѣ, что вдругъ сдѣлалось наводненіе въ поясъ человеку и пикетъ принужденъ былъ перейти къ деревнѣ Малулиро, а близъ селеній Ломотешти, Котулъ-Лунга, Корбу и Болбоака, земля разступилась также шириною болѣе нежели на пол-аршина; и длиною на большое пространство, откуда выступила вода, въ нѣкоторыхъ же мѣстахъ вода прорвалась сквозь землю и бьетъ вверхъ толциною въ человека, а вышиною около сажени; разливаясь, она затопила нѣкоторые дома болѣе нежели на локоть.

29-го Января.

Послѣ сильнаго землетрясенія 11-го числа сего мѣсяца, въ послѣдующія ночи, въ продолженіи двѣло почти недѣли, здѣсь чувствуемо было предъ разсвѣтомъ и иногда утромъ землетрясеніе, но такое легкое, что даже не всѣ жители его замѣчали. Послѣ того дней пять или шесть все было спокойно и хотя нѣкоторые говорили, что опять ощущали сотрясеніе земли самое легкое, но другіе напротивъ утверждали, что это одно только дѣйствіе воображенія.

Въ послѣднюю ночь, съ 28 на 29 число, предъ разсвѣтомъ въ 4 часа и три четверти, воспослѣдовалъ ударъ столь ощутительный, что всѣ почти жители съ ужасомъ пробудились.

Между тѣмъ извѣстія, доходящія изъ внутреннихъ мѣстъ Княжества Валахскаго о послѣдствіяхъ, произведенныхъ сильнымъ землетрясеніемъ 11-го числа, представляютъ событія весьма замѣчательныя: въ уѣздѣ Сламъ-Рымникскомъ (Фокшанскомъ) въ деревнѣ Бабени, на другой день послѣ того землетрясенія землѣтели въ землѣ двѣ трещины, одну на отлогости горы, близъ монастыря Бабени, а другую въ самой оградѣ монастыря; онѣ были шириною не болѣе какъ въ палецъ; но съ 13 по 22 Января эти щели разширились уже болѣе нежели на 2 локтя, и та часть земли, которая прилегаетъ къ рѣкѣ Рымнику приподнялась, образуя въ нѣкоторыхъ мѣстахъ берегъ какъ бы стѣною, а другая губа трещины опустилась, и часть отъ часу угрожаетъ разрушеніемъ шестнадцати домовъ селенія Бабени, подъ которыми эта трещина проходить, имѣя глубину болѣе двухъ сажень. Многіе изъ жителей удалились уже изъ домовъ своихъ въ соседственную деревню. — Хотя сообщеніе этого извѣстія весьма неясно и нельзя съ точностію составить основательнаго заключенія, однако надобно предполагать, что эта трещина произведена единственно водою, прорвавшеюся подъ землю изъ рѣки, во время сильнаго землетрясенія. (См. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 1-го Марта.

Для предположеннаго монумента покойному Императору Францу по утвержденной программѣ, открытъ конкурсъ и три Императорскихъ Академіи художествъ въ Вѣнѣ, Медіоланѣ и Венеціи приглашены представить къ Ноябрь с. г., когда оканчивается срокъ, соответственные сему модели. Монументъ будетъ поставленъ на большой площади между замкомъ и замковыми воротами.

— Третьяго дня великолѣпный пиръ у Русскаго Посланника Графа Татищева заключилъ нынѣшній карнавалъ. Пиршество началось въ 9 час. утра и кончилось въ полночь. Въ продолженіе послѣднихъ 10 дней, къ блистательнѣйшимъ баламъ кромѣ пиршества у Русскаго Посланника принадлежатъ: большой придвор. балъ, балы у Принца Вазы у Князя Лихтенштейна и у Англійскаго Посланника Сиръ Ф. Ламба (первый у этого холостого дипломата.)

2-го Марта.

Наименованный Посланникомъ при коронованіи Ея Велич. Англійской Королевы Викторіи Князь Адольфъ Шварценбергъ, отправится въ Маѣ въ Лондонъ и потомъ чрезъ Парижъ къ Королевской Ломбардской Коронаціи прямо въ Медіоланъ.

— Вчера, наканунѣ смерти Императора Франца I-го, всѣ театры закрыты и торжественный звонъ колоколовъ призывалъ во всѣхъ церквахъ къ панихидѣ.

— Маіоръ Генеральнаго Штаба Г-нъ Филиповицъ наименованъ Консуломъ для Княжества Сербія, вмѣсто Г-на Мигановича. (A.P.S.Z.)

сѣианы, сифиты, печи и комины такъ, że ніе ма żadnego domu, któryby nie był uszkodzony.

Z gazety Wołoskiego Kantoru Awizow N. 40-go okazuje się, że w powiecie Slam-Rymnickim (Fokszana) blisko wsi Suceszty, pękła ziemia na dwa łokcie szerokości a około 40 sążni długości, z kąd ukazała się woda koloru czarnego, jakby zmieszana z naftą i dziegciem. W innej części tego powiatu blisko pikiety Rohocul ze szczeliny, która się z ziemi utworzyła wybiła woda w tak wielkiej ilości, że natychmiast nabiegło jej w pas człowieka, tak że pikieta zmuszona była przejść do wsi Malulire, a blisko osad Lomotieszti, Kotul-Lung, Korbu i Botboaka, ziemia rozeszła się także więcej, jak na półarszyna szerokości, i na wielką przestrzeń długości, z kąd wystąpiła woda; w niektórych zaś miejscach woda, przerwawszy ziemię, wybija w górę kolumną grubości człowieka, a wysokości około sążnia; i rozlewając się, zalała niektóre domy więcej jak na łokieć.

29-go Stycznia.

Po mocnym trzęsieniu ziemi dnia 11-go teraźniejszego miesiąca, w następnych nocach, przez cały prawie tydzień, dawało się tu czuć przed świtem, a niekiedy z rana trzęsienie, ale tak lekkie, że go nie wszyscy nawet mieszkańcy dostrzegli. Potem, przez dni pięć lub sześć wszystko było spokojnie, i chociaż niektórzy mówili, że znowu czuli wstrząśnienie bardzo lekkie, inni jednak utrzymywali, że to jest skutkiem samey tylko wyobraźni.

Ostatniej nocy, z dnia 28-go na 29-ty, przed świtem o trzech kwadransach na piątą, dała się czuć eksplozja tak mocna, że wszyscy prawie mieszkańcy obudzili się przestraszeni.

Tymczasem wiadomości, dochodzące z wewnętrznych miejsc Xięztwa Wołoskiego o skutkach trzęsienia ziemi dnia 11-go, zawierają nader ciekawe wypadki: w powiecie Slam-Rymnickim (Fokszanskim) we wsi Babeni, nazajutrz po tem trzęsieniu ziemi, dostrzeżono w ziemi dwa pęknięcia, jedno na pochyłości góry, blisko klasztoru Babeni, a drugie w samem ogrodzeniu klasztoru; były one szerokości nie większej nad palec; ale od dnia 15 do 22-go Stycznia szpary te rozszerzyły się już więcej jak na dwa łokcie, a ta część ziemi, która przytyka do rzeki Rymniku wzniosła się nieco, tworząc w niektórych miejscach, jakby wał z brzegu, druga zaś część pęknięcia upadła, i co godzina grozi zburzeniem szesnastu domów wsi Babeni, pod któremi to pęknięcie przechodzi, będąc głębokie więcej jak na dwa sążnie. Wielu mieszkańców opuściło już swe domy i przeniósł się do wsi sąsiedniej. — Chociaż wiadomość ta bardzo jest niedokładna i chociaż nie można z pewnością wyprowadzić gruntownego wniosku, trzeba jednakże mniemać, że pęknięcie to jest jedynie skutkiem wody, która przerwała się pod ziemię z rzeki, w czasie mocnego trzęsienia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A u s t r i a.

Wiedeń, 1-go Marca.

Na mający się wystawić monumet zmarłemu Cesarzowi Franciszkowi, ogłoszony teraz został podług postanowionej programy, konkurs, i wezwane zostały trzy Cesarzskie akademie sztuk: w Wiedniu, Medyolanie i Wenecyi, ażeby do ostatniego Listop. ter. roku, kiedy się kończy termin, przesyłały odpowiednie temu modele. Na wystawienie pomnika ma być przeznaczony wielki plac pomiędzy zamkiem a bramą zamkową.

— Zawczora sponiała uczta Posła Rossyjskiego P. Tatishczewa, godnie zakończyła tegoroczny karnawał. Rozpoczęła się o godzinie 9-tej rano, a skończyła się o północy. W przeciągu ostatnich 10 dni, do świetniejszych balow, oprócz uczty u Posła Rossyjskiego, należą: wielki bal u dworu, bale u Xięcia Wazy, u rządzącego Xięcia Lichtensteina, i Posła Angielskiego Sir Fr. Lamb (pierwszy u tego nieżanego dyplomatyka.)

Dnia 2.

Mianowany przez Cesarza na Posła przy koronacji Królowej Angielskiej Wiktorii, Xiąże Adolf Szwarzzenberg, przedsięwznie w Maju podróż swą do Londynu, a potem przez Paryż uda się prosto do Medyolanu na Królewską Lombardzką koronacyą.

— Wczora, jako w wigilię dnia zgonu Cesarza Franciszka I-go, wszystkie teatra były zamknięte i uroczysty odgłos dzwonów, wezwał na nabożeństwo żałobne we wszystkich kościołach stolicy.

— Cesarz mianował Majora Sztabu Jeneralnego Philipowich, konsulem w Xięztwie Serbii na miejsce P. Mihanowicha. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 28-го Февраля.

Король получилъ письмо Великаго Герцога Тосканскаго съ извѣстіемъ о рожденіи его дочери, которая при крещеніи получила имена: Марія, Христина, Аннуиціада, Луиза, Анна, Іозефина, Агата, Доротея, Филомена.

— Князь Павелъ *Эстергази*, Австрійскій Посланникъ при Лондонскомъ Дворѣ, вчера сюда прибылъ. При извѣдомленіи о прибытіи его *Messenger* замѣчаетъ, что переговоры между Австріею, Франціею и Англіею касательно восточныхъ дѣлъ продолжаютъ дѣлаться, и что Князь *Эстергази* по сѣмъ дѣламъ, останется нѣсколько дней въ Парижѣ.

— *Siècle* противорѣчитъ сообщенному за нѣсколько дней въ *Temps* слуху, что въ Парижѣ сдѣланъ планъ на счетъ сооруженія на Ватерлооской равнинѣ памятника по убитымъ тамъ Французамъ.

— Изъ Тулона извѣдомляютъ отъ 23 ч., что въ тотъ день четырьмя корветамъ и тремя пароходамъ дано повелѣніе немедленно приготовиться, чтобы чрезъ мѣсяцъ они могли взять войско. Число войскъ подлежащихъ отплытію назначено 7,000 чел., и безъ сомнѣнія они смѣнятъ равное число войскъ въ Африкѣ.

— Общество Французскихъ капиталистовъ ходатайствуетъ о полученіи привилегіи для правильнаго паромства между Гавромъ и Ст. Петербургомъ, и для сей цѣли отправило своего агента въ Русскую столицу.

— Письмо изъ Байонны отъ 25-го ч. сообщаетъ слѣдующее: „*Донъ-Карлосъ* пробывъ 21-го ч. съ *Инфантомъ Донъ-Себастьяномъ* въ Толосѣ, отправился оттуда въ Эстеллу. Въ это время Карлисты сосредоточились въ окрестностяхъ Миранды; они угрожали Ордуни въ намѣреніи провести транспортъ съ жизненными припасами въ Витторію. Карлистскому начальнику *Кармона* дано порученіе, прикрыть съ 12 баталіонами *Пеньясерраду*. Въ *Перальтѣ* стоитъ 7 батал. и 6 эскадроновъ Христиносскихъ. *Эспартеро* дѣйствуетъ противу *Гаро* и *Панкорбо*.“

2-го Марта.

Король давалъ вчера Князю *Эстергази* частную аудіенцію.

— Барону *Тенару*, Перу Франціи, поручено верховное управленіе Французскою Коллегіею вмѣсто Барона *Сильвестра де Саси*. Въ будущій понедѣльникъ будетъ открытъ конкурсъ для занятія каведры Персидскаго языка, послѣ Г-на *де Саси*.

— Вчера открыта въ Луврѣ пышная выставка по части живописи. Къ сожалѣнію замѣтили что въ семь году нѣтъ въ каталогѣ ни *Ингра* ни *Шеффера*, ни *Горація Вернета* ни *Делароша*. Наибольше вчера обращали вниманіе картины: *Даніилъ въ львиной ямѣ* Циглера, *Медея*, *Делакроа*, *Венусъ*, *Ризенера*, *Клеопатра испытывающая на своихъ невольникахъ отравы*, *Гуго*, *Мадалина въ пустынѣ*, *Рокеплана*. Но въ этомъ году опять жалуются на большое количество портретовъ и средственныхъ картинъ сраженій.

— *Gazette des Tribunaux* сообщаетъ: „Мы извѣдомили, что Палата Совѣта трибунала первой инстанціи, заключила свое мнѣніе по дѣлу *Губера*, и 7 изъ обвиненныхъ подвергнула уголовному суду. Кажется, что послѣ того, кто-то осужденный судомъ смирительной полиціи, сообщилъ новыя и важныя объясненія. Въ слѣдствіе сего донесенія, Генераль-Прокуроръ предложилъ на счетъ добавочнаго слѣдствія, которое и предписано. Два уже дня въ Парижѣ и въ департаментѣ *Ниж. Сены* производятся новыя обыски и аресты.“

— Съ пароходомъ *Фюльтонъ* прибывшимъ 24-го ч. пр. м. изъ Алжира въ Тулонъ, получено извѣстіе, что Посланникъ *Абдель-Кадера* прибылъ въ Алжиръ. Онъ отправится въ Парижъ для поднесенія Королю подарковъ Эмира состоящихъ изъ лошадей, львовъ, тигровъ, адгаселль и проч. Прекрасное сѣдло назначено для Герцога *Орлеанскаго*.

— Правительство объявило вчера слѣдующую телегр. депешу изъ Бордо отъ 27 Февраля: „Соединенные корпусъ подѣ командою *Хара*, *Пеко* и другихъ, состоящіе изъ 2,000 пѣхоты и 800 конницы, 18 ч. въ окрестностяхъ *Евены* встрѣтили нападеніе со стороны Генерала *Флинтера*, который получилъ надъ ними совершенную побѣду. Результатомъ этого удачнаго сраженія было 130 убитыхъ, 309 раненыхъ, 1,340 взятыхъ въ плѣнъ между коими 40 Офицеровъ, 500 лошадей и большое количество оружія и амуніціи.“

— Мадридская придворная газета отъ 21-го ч. пр. м. содержитъ рапортъ Бригадира *Флинтера* о сраженіи происшедшемъ 18 (не 19) ч. при *Евены*. Въ немъ между прочимъ сказано, что дивизія Христиносовъ состоящая изъ 600 чел. пѣхоты и 220 конницы, не имѣла ни одного раненаго, такъ какъ огонь

FRANCYA.

Парыжъ, дня 28 Lutego.

Крѳль otrzymał list Wielkiego Xięcia Toskańskiego, w którym ten donosi o narodzeniu się córki, która na chrzcie świętym otrzymała imiona: Marya, Krystyna, Annuncyada, Ludwika, Anna, Józefina, Agata, Dorota, Filomena.

— Poseł Austriacki przy dworze Londyńskim, Xiążę Paweł *Esterhazy*, wczora tu przybył. Donosząc o przybyciu jego *Messenger* dodaje, że układy pomiędzy Austryą, Francją i Anglią względem spraw Wschodu czynnie się odbywają, i że Xiążę *Esterhazy* w interesie tych spraw, kilka dni zabawi w Paryżu.

— *Siècle* zaprzecza rozgłoszonej przed kilką dniami w *Temps* wieści, że w Paryżu powzięto plan, wystawienia na równinie Waterloo pomnika dla poległych tam Francuzów.

— Donoszą z Tulonu pod d. 23, że tego dnia dano tam rozkazy czterem korwetom i trzem statkom parowym, ażeby były w pogotowiu do wzięcia wojsk na swój pokład w przeciągu jednego miesiąca. Liczba przeznaczonych do odplynienia wojsk wynosi 7,000 ludzi, którzy bez wątpienia zmienią równą liczbę wojska w Afryce.

— Towarzystwo kapitalistów francuzkich stara się o przywilej na regularną komunikacyą statkami parowemi pomiędzy Hawrem a St. Petersburgiem, i że na ten koniec towarzystwo wysłało do stolicy Rossyjskiej swojego agenta.

— W liście z Bayonny pod d. 25 czytamy: „*Don Carlos*, przepędziwszy dzień 21 z *Infantem Don Sebastianem* w Tolozie, udał się stamtąd do Estelli. W tym czasie Krystyniści byli skoncentrowani w okolicach Mirandy; w zamiarze przeprowadzenia transportu zapasów żywności do Vitteryi, zagrażali oni Orduń. Karolistowski Dowódzca *Carmona* ma polecenie z 12 batalionami osłaniać *Peñacerrada*. W *Peralta* stoi 7 batalionów i 6 szwadronów Krystynistów. *Espartero* działa przeciwko *Haro* i *Pancorbo*.“

2-go Marca.

Krѳl dawał wczora audyencyą prywatną Xięciu *Esterhazemu*.

— Baronowi *Thenard*, Parowi Francyi, powierzony został główny zarząd kollegium francuzkiego na miejscu Barona *Silvestre de Sacy*. Wprzyszły poniedziałek ma być podany konkurs do ubiegania się o katedrę języka Perskiego, wakującą przez śmierć *P. de Sacy*.

— Wczora otwartą została tegoroczna wystawa malowideł w Louvrze. Z żalem postrzeżono, że w tym roku niema na katalogu ani *Ingresa*, ani *Scheffera*, ani *Horacyusza Verneta*, ani *Delarocha*; niemniej wystawa bogatą jest w obrazy. Wczora najwięcej zwracały uwagę: *Daniel w lwiej jamie*, *Zieglera*; *Medea*, *Delacroix*; *Venus*, *Riesenera*; *Kleopatra doświadczająca na swoich niewolnikach trucizny*, *Guigoux*; *Magdalena na pustyni*, *Roqueplana*. Lecz i w tym roku znowu użalają się na wielką ilość portretów i miernych obrazów bitew.

— *Gazette des Tribunaux* zawiadamia: „Donieśliśmy, że w Izbie Trybunału pierwszej instancyi zapadł wyrok w sprawie *Huberta* i 7 z oskarżonych stawiono przed sądem kryminalnym. Zdaje się, że od tego czasu pewna osoba, osądzona za zwyczajne przestępstwo w sądzie policyjnym poprawczej, uczyniła nowe i ważne objaśnienia. Skutkiem tych wyznań, Prokurator Jeneralny wniośł względem dodatkowego śledztwa, które zostało nakazane. Od dwóch dni w Paryżu i w Departamencie *Niższej Sekwany* czynią się nowe przeszukiwania i areesty.“

— Parochod *Fulton*, który d. 24 z. m. przybył z Algieru do Tulonu, doniośł, że postannik *Abdel-Kadera* przybył do Algieru. Uda się on do Paryża dla stawienia Krѳlowi podarunków Emira, składających się z koni, lwów, tygrysów, gazell i t. d. Dla Xięcia *Orleañskiego* przeznaczone jest bardzo piękne siodło.

— Rząd ogłosił wczora następującą depeszę telegraficzną z Bordeaux pod 27 Lutego: „Połączony korpus pod wodzą *Jara*, *Peco* i innych, wynoszące 2,000 pѣchoty i 800 jazdy, d. 18 w okolicach *Yevenes*, napadnione zostały przez Jenerała *Flintera*, który nad niemi zupełne odniōśł zwycięztwo. 130 zabitych, 309 ranionych, 1,340 wziętych w niewolę, pomiędzy którymi 40 oficerów, 300 koni i wielka ilość broni i ammunicyi, — były wypadkiem tej szczęśliwej bitwy.“

— Mадрыцка газета двору pod d. 21 z. m. zawiera raport brygadyera *Flintera* o zaszłej d. 18 (nie zaś 19) bitwie pod *Yevenes*. Pomiedzy innemi powiedziano w nim, że dywizya Krystynistów, składająca się z 600 ludzi pѣchoty i 220 jazdy, nie miała ani jednego ranionego, ogień zaś nieprzyjaciela liczącego 2,000 pѣ-

неприятеля состоящаго изъ 2,000 чел. пѣхоты и 800 конницы, хотя былъ довольно силенъ, но худо направленъ. Карлистовъ взятыми въ плѣнъ и убитыми полагають на 1,640 чел. Королева за сей военный подвижъ пожаловала бригадирю *Флинтеру* орденъ Фердинанда 3-й степени.

— *Quotidienne* въ отношеніи побѣды Генерала *Флинтера* замѣчаетъ, что по письмамъ изъ Мадрита отъ 20-го ч., весь корпусъ *Хара* состоялъ изъ 600 чел. Сочинитель сего письма будто читалъ донесеніе Генерала *Флинтера*, въ которомъ онъ самъ уведомляетъ, что Карлисты имѣли только 60 чел. конницы и что все было нечаяннымъ нападеніемъ. *Quotidienne* присовокупляетъ къ тому, что еслибъ *Хара*, *Пеко* и другіе равно неизвѣстные Карлистскіе начальники, имѣли съ собою 2,000 пѣхоты и 800 конницы, то сколько должно бы быть силы у *Гарсиа* и *Палилоса*? Этихъ 800 чел. конницы можно почитать чистою выдумкою, такъ какъ извѣстно что во всей Карлистской арміи нѣтъ болѣе 1,500 чел. конницы.

— Пишутъ изъ Логроньи отъ 21 ч. пр. м.: „Генералъ *Латре* напавъ на Карлистскій изъ 800 чел. отрядъ и истребивъ его, подошелъ къ Пенъясеррадѣ. Генералъ *Эспартеро* хотеть ударить на этотъ городъ и если успеетъ овладѣть имъ, то его лѣвое крыло совершенно безопасно и онъ можетъ потомъ дѣйствовать противу *Эстеллы*. Назначенные для атаки сего города войска, занимають еще прежнія свои позиціи.“

— Одинъ легитимистскій журналъ пишетъ: „Вчера вечеромъ въ Тюльери носились странные слухи. Правительство будто получило телегр. денешу, въ которой уведомляють, что одна знатная особа (*Г. Бурмонъ* или Генералъ *Клуэ*) прибыла въ лагерь *Донъ-Карлоса*. Даже дошло до того, что называли одного изъ высшихъ сановниковъ. Неизвѣстно, сколько справедливо это извѣстіе, но изъ смущенія нѣкоторыхъ особъ кажется выходить, что узнали какуюто неприятность для Королевы.“ — На биржѣ сегодня также много говорили о прибытіи Герцога *Бордоскаго* въ главную квартиру *Д. Карлоса*; но вообще полагали, что слухъ этотъ распространили легитимисты, чтобы отклонить разговоры о побѣдѣ Генераловъ *Флинтера* и *Латре*.

— Въ три дня во время Святыхъ, разные Парижскіе театры получили болѣе 160,000 фр. дохода. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Неаполь, 7-го Февраля.

(Лейпц. газ.) Ночью съ 13 на 14 Февраля мы были свидѣтелями чрезвычайнаго явленія природы. Безъ особенно сильной бури, море было въ ужасномъ волненіи и незапомнятъ, чтобы когда либо оно поднималось такъ высоко. Волны съ ужасною силою бились въ берега, разрывали каменные стѣны въ доль новой приморской дороги, разрушили многіе большіе каменные столбы и крѣпкія деревянныя перилы вдоль таможенной линіи, бросали камни въ 3 и 4 центнера вѣсомъ чрезъ улицу на 20 футовъ въ ширину и жители близъ лежащихъ домовъ въ испугѣ пробудились отъ сна. Утромъ 14 Февраля одинъ человекъ разъяренными волнами на улицѣ такъ сильно брошенъ о землю, что убитъ, и запряженная двумя сильными лошадьми повозка, съ большимъ трудомъ успѣла снастись въ ближнемъ переулкѣ. Корабль съ 400 Сициліанскими рекрутами, будто потонулъ и опасаются еще болѣе несчастій въ открытомъ морѣ и на берегахъ отъ этого необыкновеннаго явленія. 13 Февр. вода имѣла такой разноцвѣтной видъ, какъ бы море со дна было взволновано. Съ 11 уже Февраля барометръ стоялъ очень низко, а 14 Февраля даже на 27,00. Проливной дождь продолжался всю ночь и прекратился утромъ. — Изъ Мессины пишутъ отъ 7-го Февраля что холодъ былъ очень чувствителенъ и ожидали снѣга. Здѣсь въ Неаполѣ напротивъ безпрестанно отъ 6 до 11 град. Р. выше нуля и въ Абрुццяхъ за нѣсколько дней еще не было снѣга. — Въ прошлой четвергъ, хотя при неприятой погодѣ, у насъ было очень оживленное Корзо. Король и его свита ѣхали въ большіхъ прекрасныхъ саняхъ въ Русскомъ костюмѣ; Принцъ *Леопольдъ* съ своею свитою въ видѣ мельниковъ. — Изъ Сициліи ничего не слышно. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я

Мадридъ, 21-го Февраля.

Министры ежедневно собираются теперь, для совѣщанія о составленіи новаго Министерства подъ предѣлательствомъ *Кордовы*. Въ одномъ изъ послѣднихъ собраній, Гр. *Офалія* говорилъ о миролюбивой сдѣлкѣ съ *Донъ-Карлосомъ* и настоятельно требовалъ, уполномочить Генерала *Донъ-Геронима Вальдеса*, чтобы онъ предложилъ *Донъ-Карлосу* такія условія, которыя бы болѣе согласны были съ его

хотѣи 800 jazdy, chociaż był ożywiony, jednak bardzo źle kierowany. Stratę Karolistów wziętych w niewolę i w zabitych podano na 1,640 ludzi. Królowa brygadierowi *Flinter* za jego czyn wojenny udzieliła order Sw. Ferdynanda trzeciego stopnia.

— *Quotidienne*, względem zwycięstwa Jenerała *Flintera* czyni uwagę, że podług listu z Madrytu pod d. 20, cały korpus *Jara* składał się z 600 ludzi. Autor tego listu miał czytać doniesienia Jenerała *Flintera*, w którym tenże donosi, że Karolisci mieli tylko 60 ludzi jazdy, i że wszystko było niespodziewanem uderzeniem. Nadto *Quotidienne* dodaje, iż jeśliby *Jara*, *Peco* i inni równie nieznanymi dowódcy Karolistowszy prowadzili z sobą 2,000 ludzi piechoty i 800 jazdy, jak wielkie wtenczas mogłyby być siły *Garcii* i *Palillosa*? Względem tych 800 ludzi jazdy możemy powiedzieć, że to jest czystym wymysłem: gdyż wiadomo, że całe wojsko Karolistowskie nie miało więcej, jak 1,500 ludzi jazdy.

— W liście z Logroño pod d. 21 z. m. czytamy: Jenerał *Latre*, uderzywszy na oddział Karolistowski z 800 ludzi złożony, i zniszczywszy go, zbliżył się ku Peñacerrada. Jenerał *Espartero* chce uderzyć na to miasto, i jeśli mu się uda je opanować, tedy lewe jego skrzydło będzie zupełnie bezpiecznem i potem może działać przeciwko *Estelli*. Przeznaczone do uderzenia na to miasto, wojsko, zajmuje jeszcze dawniejsze swe pozycye.“

— W jednym dzienniku legitymistycznym czytamy: „Wczora wieczorem w Tuilleryach dziwne krążyły wieści. Rząd otrzymał miał depesze telegraficzne, w której zawiadomiono go, że pewna znakomita osoba (*P. Bourmont* albo Jenerał *Clouet*) przybyła do obozu *Don Carlosa*. Doszło nawet do tego, że wymieniano jedną z wyższych osób. Niewiemy, co w tém jest prawdziwego; lecz z zatrwożenia niektórych osób zdaje się pokazywać, że się dowiedziano coś niepomyślnego dla sprawy Królowej.“ — Na giełdzie dzisiaj mówiono także wiele o przybyciu Xięcia *Bordeaux* do głównej kwatery *Don Carlosa*; lecz rozumiano powszechnie, że wiadomość tę rozszerzyli legitymiści, ażeby oddalić rozmowę o zwycięstwach Jenerałów *Flintera* i *Latre*.

— W przeciągu trzech dni Bożego Narodzenia dochód różnych Paryżkich teatrów wynosił więcej jak 160,000 fr. (A.P.S.Z.)

W ł o s n y.

Neapol, 17-go Lutego.

W nocy z dnia 13 na 14 Lutego, byliśmy świadkami nadzwyczajnego zjawiska natury. Bez burzy nadzwyczajnej, morze w okropnem było poruszeniu i podniosło się tak wysoko, że nie ma pamięci, ażeby się to zdarzało. Bałwany gwałtownie biły o brzegi, rozrywały mur wzdłuż nowej drogi nadmorskiej, zniszczyły wiele kamiennych słupów i mocnych drewnianych poręczów wzdłuż linii celnej leżących, rzucały kamienie ważące po 3 i 4 centnary przez ulicę na 20 kroków szeroką i przestraszyły ze snu mieszkańców domów przy tych ulicach. Rano d. 14 Lutego, jedna osoba, przez bijące na ulicę bałwany, tak mocno rzucona była o ziemię, że pozostała bez życia, a pojazd parą silnych zaprzężony koni, z wielką trudnością mógł się uratować w zaulku. Okręt wiozący 400 sycylijskich nowo-zaciągnionych, miał zatonać; i skutkiem tego zjawiska lękają się jeszcze wiele innych przypadków na otwartem morzu i na brzegach. D. 13 Lutego po południu woda tak rozmaitemi miała farbę, jakby samo dno morską wzburzone było. Już od dnia 11 Lutego termometr stał bardzo nizko, a 14 Lutego nawet na 27,00. Deszcz ulewny trwał noc całą i dopiero ustał o poranku. — Z Messyny donoszą pod 7 Lutego, że zimno bardzo czuć się dawało, a nawet spodziewano się sniegu. Przeciwnie w Neapolu termometr ciągle pokazuje 6—11 ciepła R, a w Abrużach przed kilką dniami jeszcze zgoła nie było sniegu. — Przeszłego wtorku, chociaż przy złej pogodzie, mieliśmy bardzo ożywione Corso. Król i jego orszak jechali w wielkich, bardzo pięknych saniach w Rossyjskim ubiorze; Xiążę *Leopold* ze swoim orszakiem jak młynarz. — Z Sycylii nie mamy żadnych wiadomości (A.P.S.Z.)

H i s z p a n i a.

Madryt, 21 Lutego.

Ministrowie zgromadzają się prawie codziennie dla narad względem utworzenia nowego Ministerjum pod prezydencją *Cordowy*. Na jednym z ostatnich zgromadzeń Hrabia *Ofalia* wniósł o ugodliwém pojednaniu się z *Don-Karlosem* i usilnie nalegał, ażeby upewnomocnić *Don Geronimo Valdeza*, dla przetożenia *Don-Carlosowi* takich warunków, któreby się więcej zgadzały z żądaniami jego i razem były mniej dla niego

требованіями и вмѣстѣ съ тѣмъ менѣе для него тягостны, нежели представленныя прежде. Вдовствующая Королева будто не оказала на то согласія, объявивъ, что права ея дочери будутъ признаны.

— Говорятъ, что вскорѣ будутъ устроены два лагеря одинъ при Гуадалаксарѣ а второй въ Леонской провинціи для защиты Кастиліи.

— На мѣсто Генерала *Oraa* вышедшаго въ отставку, поступилъ Генераль *Сантосъ Санъ-Мигуэль*. — По письмамъ изъ Кордовы отъ 11 ч., *Кабрера* въ Сьерра-Морена при Касорла соединился съ *Базиліо Гарсія* и остатками корпуса *Таллады*. (A.P.S.Z.)

ЕГИПЕТСКИЙ БЮДЖЕТЪ.

(Изъ журн. Tygod. Petersb.)

Сообщаю здѣсь Египетскій бюджетъ на 1250 годъ Геджри (съ 10 Мая 1834 по 29 Апрѣля 1835); извѣстія почерпалъ я не изъ официальныхъ (такъ какъ въ такихъ дѣлахъ ничего нѣтъ официального) но изъ вѣрныхъ и несомнительныхъ источниковъ: именно на счетъ доходовъ спрашивалъ я купцовъ, довольно свѣдущихъ о плодахъ каждой жатвы, въ отношеніи расходовъ занималъ я свѣдѣнія у чиновниковъ разныхъ частей; на счетъ земскихъ и подушныхъ сборовъ у высшихъ мулемовъ, и хотя не могу ручаться за совершенную исправность исчисленія, однако полагаю, что оно довольно вѣрно. — Паша объявилъ Французскому Консулу, что доходы его простираются до 150 милліоновъ франковъ, но это было вѣроятно преувеличено по восточному обыкновению, такъ какъ по моей сметѣ, настоящій доходъ Египта не можетъ доставить и 78 милліоновъ. Однако и это значительно превосходитъ расходы, и удобно могла бы быть введена хорошая финансовая система, особливо что нѣтъ здѣсь Государств. долга; но Египетъ не достигнулъ еще такой точки и вѣрно не скоро еще будутъ уничтожены два правила, которыя свято соблюдаютъ восточные жители: не показывая никому ни своего кошелька, ни жены, и никогда не давая въ займы для процента.

Д о х о д ъ

Подати, сборы, аренд. содержанія.

	Пиастровъ.
Мири, или поземельный сборъ (40—60 пиастровъ съ морга по добротѣ почвы)	140,500,000
Сборъ съ финиковыхъ плантацій (10 до 15 пиастр. съ фута)	10,700,000
Сборъ съ наследства городскихъ земель	300,000
Подати съ <i>окей</i> , съ базаровъ и домовъ	550,000
Фердегъ-Уррусъ или подушный сборъ (3 проц. съ извѣстныхъ или мнимыхъ доходовъ)	37,500,000
Гарачъ, или подушное съ христіанъ и жидовъ (9, 18 и 36 пиастровъ съ души)	400,000
Подать съ пласунокъ, съ <i>альмеэ</i> , купесниковъ	200,000
Сборъ съ судень и рыбы	1,700,000
— — — соли	300,000
— — — бойни, кожей и сала	500,000
Доходъ монетнаго двора	500,000
Сборъ съ золотыхъ дѣлъ мастеровъ за плавку серебра и галуновъ	225,000
Гамлегъ, или провозная пошлина съ жизнен. припасовъ	11,000,000
Привозная пошлина съ хлѣба въ Каиръ	750,000
Пошлина въ Александрію	3,750,000
— — — Даміетъ	2,500,000
— — — Булакъ	2,250,000
— — — Суэсъ	2,500,000
— — — Коссеиръ	1,500,000
— — — Дерауи	150,000
— — — Сіутъ	35,000
— — — съ товаровъ привозимыхъ изъ Сиріи сухопутно	125,000
Отъ рыбной ловли въ озеръ Мунзалегъ	300,000
Отъ рыбной ловли въ озеръ Файумъ и въ каналъ Іосифа	450,000
Съ откупа вина, водки и ликеровъ	1,500,000
Доходъ съ Александрійскаго листа	125,000
— — — — льнянаго масла	250,000
<i>Прибыль отъ продажи внутреннихъ произведеній, товаровъ мануфактурныхъ и товаровъ иностран.</i>	
Хлопчатой бумаги (200,000 центн.)	32,500,000
Хлопчатой бумаги <i>беледи</i> для ковровъ (6,000 цент.)	250,000
Сахара (32,000 цент.)	1,000,000
Индига (77,300 оккъ очищеннаго, 100,000 цент. сырца)	3,000,000
Опіума (15,000 оккъ)	300,000
Меду и воску	750,000
Шафрана (2,500 цент.)	280,000
Льна и семени льнянаго (50,000 цент. льна, 60,000 ардебъ семени)	4,000,000
Шелка сырца	1,000,000

упокрѣпленіями, какъ подаване давней. Крѣпкая вдова не дозволила zgodzić się на то, ошведчаю, że prawa córki jej będą uznane.

— Мовіа, że wkrótce założone będą dwa obozy: jeden pod Guadalupe, drugi w prowincji Leonu, dla obrony Kastylji.

— Jenerał *Oraa*, którego uwolnienie przyjęte zostało, będzie miałъ своимъ następcą Jenerała *Santos San-Miguel*. — Podług listów z Kordovy pod d. 11, *Cabrera* w Sierra-Morena pod Cazorla połączył się z *Basilio Garcia* i resztą korpusu *Tallada*. (A.P.S.Z.)

BUDŻET EGIPSKI.

(Z Tyg. Petersb.)

„Дажу ту бюджетъ Египетскій на рокъ Геджри 1250 (од 10 Мая 1834 до 29 Квіетнія 1835); поданія черпаю не зъ урядовыхъ (бо въ такихъ rzeczachъ не туніе ма урядового), але зъ певныхъ і безстороннихъ źródeł: mianowicie o dochodachъ zapytywałem kupców, dość dokładnie świadomychъ plonu każdego żniwa; o wydatki badałem urzędników rozmaitego zarządu; o podatki ziemskie i osobiste wyższych mułomów, i lubo nie ręczę za zupełną dokładność liczb, mogę jednakъ sądzić, że blizkie prawdy. — Basza francuzkiemu konsulowi powiadził, że dochody jego wynoszą do 150 milionów franków; ale w tѣmъ była pewnie wschodnia przesada, gdyż podługъ mojej rachuby, ile można było, dokładnej, obecny dochódъ Egiptu nie przenosi 78 milionów. Wszakъ że i to znacznie przewyższa wydatki, i dobry systematъ skarbowy mógłby się łatwo zaprowadzić, zwłaszcza, że nie ma wcale długu publicznego; ale takъ dalece jeszcze Egiptъ nie postąpiłъ i zapewne nie prędko jeszcze dadzą się pokonać dwa prawidła, których wschodniarze święcie przestrzegają: nie pokazuj nikomu, ani swojej kieski, ani żoły, i nie pożyczaj nigdy na procentъ.

Д о х о д ъ

Подати, pobory, dzierżawy.

	Пиастровъ.
Miri, czyli podatek gruntowy (40—60 piasłrów od morga podługъ dobroci gruntu)	140,500,000
Pobór od plantacji drzew daktylowych (10 do 15 piasłr. od stopy)	10,700,000
Pobór od sukcesji w miejskich gruntach	300,000
Podatki od <i>okei</i> , od bazarów i domów	550,000
Ferdeh Urrus czyli podatek osobisty (3 proc. od wiadomychъ lub domniemanychъ dochodów)	37,500,000
Charasz, czyli pogłównе z chrześcian i żydów (9, 18 i 36 piasłr. od głowy)	400,000
Podatki od tancerek, od <i>almeh</i> , od kuglarzy	200,000
Pobór od statków i ryb	1,700,000
— — — soli	300,000
— — — rzeźni, skór i tłustości	500,000
Zysk mennicy	500,000
Pobór od złotników za topienie srebra i galonów	225,000
Hamleh, czyli cła rogatkowe od wiktuałów	11,000,000
Rogatkowe od zboża przywożon. do Kairu	750,000
Cło w Alexandryi	3,750,000
— — — Damiette	2,500,000
— — — Bulak	2,250,000
— — — Suez	2,500,000
— — — Kosseir	1,500,000
— — — Derani	150,000
— — — Siuth	35,000
— — — od towarów lądem z Syrii przywożonych	125,000
Wydzierżawienie rybnych toni na jeziorze Munzaleh	300,000
Wydzierżawienie rybnych toni na jeziorze Fajum i na kanale Józefa	450,000
Wydzierżawienie cef od вина, wódki i likierów	1,500,000
Wydzierżawienie senesu	125,000
— — — — oleju lnianego	250,000
<i>Zysk z sprzedaży płodów krajowych, towarów rozdzielnych i towarów zagranicznych.</i>	
Bawełny (200,000 centnar.)	32,500,000
Bawełny <i>Beledi</i> na koblérce (6,000 centn.)	250,000
Cukru (32,000 centn.)	1,000,000
Indigo (77,300 okka rafinowanego, 100,000 centn. surowego)	3,000,000
Opium (15,000 okka)	300,000
Miedu i wosku	750,000
Safranu (2,500 centn.)	280,000
Lnu i siemienia lnianego (50,000 centnar. lnu, 60,000 ardeb siemienia)	4,000,000
Jedwabiu surowego	1,000,000

Семень сезама, сафлора и лактуки . . .	600,000
Табаку (100,000 цент.) . . .	5,000,000
Серапчинскаго пшена (130,000 ардебъ) . . .	2,600,000
Хлѣба, майса, сочевицы и проч. (3,300,000 ардебъ) . . .	13,000,000
Картуна и холста (2 мил. штукъ картуна и 3 мил. шт. холста) . . .	6,000,000
Шелковыхъ товаровъ (15,000 шт.) . . .	1,400,000
Цвѣтнаго картуна (25,000) и цвѣт. платковъ (12,000 шт.) . . .	640,000
Кожей и роговъ сырыхъ и въ дѣлѣ . . .	3,500,000
Углекислой соди . . .	250,000
Селитры (50,000 цент. вывезен., 100,000 употреб. на парохов. завод.) . . .	200,000
Нашатырной соли . . .	500,000
Извѣсти, гипса и балата (балатъ употребляется для половъ) . . .	2,000,000
Рогожь . . .	400,000
Сеннаарской камеди (6,000 цент.) . . .	480,000
Йеменской и Абиссинской кофе . . .	5,400,000
Слоновыхъ зубовъ . . .	50,000

Дохода вообще . 311,410,000

Расходъ.

Военная сила.

Жалованье и содержаніе сухопут. войска	105,600,000
— — — — — морской силы	40,000,000
Жалованье Турецкой нерегулярной пѣхоты и конницы . . .	7,500,000
Жалованье арабскихъ Бедуиновъ . . .	10,000,000
Постройка военныхъ кораблей . . .	27,500,000
Покупка пароходнаго судна . . .	6,000,000
Издержки по военнымъ госпиталямъ и для медицинскаго совѣта . . .	570,000

Промышленность.

Зданія . . .	4,000,000
Колодези и лѣсныя плантаціи . . .	1,400,000
Публичныя работы, копка камней и плотины Нила . . .	10,500,000
Постройка и содержаніе каналовъ, мостовъ, плотинъ и военныхъ путей . . .	5,500,000
Содержаніе заводовъ, плата Европейскимъ и Арабскимъ ремесленникамъ . . .	16,300,000
Выписка изъ Европы, нужныхъ для заводовъ матеріаловъ (жельза, красной мѣди, свинца, олова, листового жельза, дерева) . . .	4,200,000

Управленіе.

Плата муллемамъ, драгоманамъ, и чиновникамъ разныхъ вѣтвей управленія . . .	18,000,000
Управленіе по департаменту, плата мундировъ, маймуровъ и проч. . . .	6,000,000
Государств. Совѣтъ, полиція и Паша-Ага . . .	500,000
Жалованье прежнихъ мультезимовъ или владѣтелей деревень . . .	1,250,000
Богоугодныя засѣденія и содержаніе двора.	
Наличныя деньги отправляемыя въ Истамбуль . . .	8,750,000
Плата шейкамъ и содержаніе мечетей	1,100,000
Издержки для каравана пильгримовъ въ Мекку и Медину и подарки для тамошнихъ мечетей . . .	1,000,000
Плата по разнымъ гаремамъ . . .	1,000,000
Чрезвычайные расходы и подарки . . .	1,500,000
Содержаніе Вице-Королевскаго двора . . .	5,000,000

Просвѣщеніе.

Издержки по гражданскимъ и военнымъ училищамъ . . .	2,500,000
Издержки для дѣтей въ арабскихъ училищахъ . . .	150,000
Типографія и арабскій Мониторъ . . .	175,000
Издержки для воспитанія и содержанія Египетскихъ учениковъ во Франціи и Англіи . . .	600,000
Французская Типографія и Moniteur Egyptien . . .	125,000

И того расхода . 305,600,000

Остатокъ отъ расходовъ . 5,810,000
(Magaz. für die Litt.)

Объявленіе.

9-го ч. с. м. т. е. въ среду, начнется продажа съ публичнаго торга конфискованныхъ товаровъ, а именно: галантерейныя, серебряныя и самой лучшей французской бронзы вещи, служащія для дамской уборной; бумажныя, шерстяныя и шелковыя издѣлія; лисьи шкуры; ромъ; кофе; сахаръ и разныя мѣлочи. Продажа будетъ производиться ежедневно, исключая праздничныхъ дней и субботъ, съ 9-ти часовъ утра въ домъ Г-жи Ливеичевой на Большой улицѣ. Чиновникъ Таурогенской Тамож. Дзенгелевскій.

ВИЛЬНА, Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Марта 7 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Боровскій.

Nasion sezamu, safloru i laktuki . . .	600,000
Tytuniu (100,000 centn.) . . .	5,000,000
Ryżu (130,000 ardeb) . . .	2,600,000
Zboża, maisu, soczewicy it. p. (3,300,000 ardeb) . . .	13,000,000
Kattunu i płótna (2 miliony sztuk kattunu, 3 miliony sztuk płótna) . . .	6 000,000
Jedwabnych towarów (15,000 sztuk) . . .	1,400,000
Kolorowego kattunu (25,000) i kolorowych chustek (12 000 sztuk) . . .	640,000
Skór i rogów surowych i wyrobionych . . .	3,500,000
Natrum . . .	250,000
Saletry (50,000 centn. wywiezionych, 100 000 użytych do fabryki prochu) . . .	200,000
Soli amoniackiej . . .	500,000
Wapna, gypsu i balat (balat używa się na posadzki) . . .	2,000,000
Rogoż . . .	400,000
Gummy Sennaarskiej 6,000 cent.) . . .	480,000
Kawy z Jemen i z Abyssynii . . .	5,400,000
Zębów słoniowych . . .	50,000

Ogół przychodu . 311,410,000

Rozchod.

Siła zbrojna.

Żołd i utrzymanie wojska lądowego.	105,600,000
— — — — — marynarki	40,000,000
Żołd tureckiej nieregularnej piechoty i jazdy . . .	7,500,000
Żołd beduinów arabów . . .	10,000,000
Budowa wojennych okrętów . . .	27,500,000
Kupno parowego statku . . .	6,000,000
Koszta szpitalów wojskowych i rady lekarskiej . . .	570,000

Przemysł.

Budowy . . .	4,000,000
Studnie i plantacje drzew . . .	1,400,000
Publiczne roboty, dobywanie kamieni i tamowanie Nilu . . .	10,500,000
Budowa i utrzymanie kanałów, mostów, grobli i dróg wojennych . . .	5,500,000
Utrzymanie fabryk, opłata rzemieślników europejskich i arabskich . . .	16,300,000
Sprawozdanie z Europy potrzebnych do fabryk materjałów (żelaza, miedzi, ołowiu, cyny, blachy, drzewa) . . .	4,200,000

Zarząd.

Płata mullemów, dragomanów i urzędników rozmaitych gęzi zarządu . . .	18,000,000
Zarząd departamentowy, płaca mudirów, majmurów i t. p. . . .	6,000,000
Rada stanu, polioya i Basza-Aga . . .	500,000
Pensye hytych multezimów czyli posiadaczów wsi . . .	1,250,000

Zakłady religijne i utrzymanie dworu.

Pieniądże posyłane w gotowiznie do Konstantynopola . . .	8,750,000
Płaca szejków i utrzymanie мечетей . . .	1,100,000
Koszta karawany pielgrzymów do Mekki i Mediny i podarunki do тамечных мечетей . . .	1,000,000
Pensye w rozmaitych haremach . . .	1,000,000
Nadzwyczajne wydatki i podarki . . .	1,500,000
Utrzymanie dworu Vice-Królewskiego . . .	5,000,000

Наука.

Koszta szkół cywilnych i wojskowych . . .	2,500,000
— — — — — dzieci w szkołach arabskich . . .	150,000
Drukarnia i Monitor arabski . . .	175,000
Koszta wychowania i utrzymanie uczniów egypskich we Francyi i w Anglii . . .	600,000
Drukarnia francuzka i Moniteur egyptien . . .	125,000

Ogół rozchodu . 305,600,000

Przewyżka dochodu nad rozchod . 5,810,000
(Magf. die Litt.)

Ogłoszenie.

Dnia 9 tego miesiąca, t. j. we środę zacznie się sprzedaż z publicznego targu konfiskowanychъ товаровъ, а mianowicie: galanterijne srebrne i z najlepszego francuzkiego bronzu rzeczy, służące do damskiej toalety; bawełniane, wełniane i jedwabne wyroby; lisie futra, róm, kawa, cukier i różne drobne rzeczy. Przedaż będzie się odbywała kaźdo-dziennie, prócz dni świątecznych i soboty od 9 godziny rano w domu W. Leniewiczowej na Wielkiej ulicy.

Urządникъ Таурогенской Таможни Дзигелевскій.